

Parcs animals, exhibició i preservació

De segur que la majoria dels que llegiu aquest article alguna vegada heu visitat algun parc d'animals amb la família, amb l'escola o amb amics. L'objectiu de la vostra visita devia ser veure animals que difícilment podríeu trobar en un altre entorn, però, és aquest l'objectiu principal d'aquest tipus d'instal·lacions?

Text > **SÒNIA TUBERT**, periodista

La pàgina web del Departament de Territori de la Generalitat defineix els nuclis zoològics com a agrupacions zoològiques per a l'exhibició d'animals, les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, els establiments de venda i els centres de cria d'animals, els centres de recollida d'animals, el domicili dels particulars on es fan vendes o altres transaccions amb animals i els de característiques similars que es determinin per via reglamentària. Si pensem en els parcs d'animals que tenim al cap, podem afirmar sense rumiar gaire que compleixen la primera de les característiques, la d'exhibir animals. Tot i això, quan els coneixem més, ens interessem per la feina que fan, per la procedència dels animals que allotgen, pels valors que transmeten... podem incloure en la seva descripció una altra faceta, la de centres de recollida d'animals.

Per explicar tot això, què són i què fan els parcs d'animals, anem del mar a la muntanya, dels Pirineus a la Costa Brava. I és que les dues instal·lacions més importants d'aquest tipus de les comarques gironines les trobem precisament entre el paisatge muntanyós del Ripollès i al litoral de l'Alt Empordà. Parlem, d'una banda, de Molló Parc, un parc d'animals situat entre boscos i prats en ple cor de la vall de Camprodon i on es pot passejar mentre s'observen diferents espècies animals en semilibertat, i del Butterfly Park d'Empuriabrava, un parc que recrea una selva tropical en un hivernacle de dos mil metres quadrats on les

papallones, els ocells i altres animals són els grans protagonistes.

Aquest tipus d'instal·lacions fan una feina que els seus responsables mateixos saben que és poc coneguda, i ens podríem atrevir a dir que poc entesa. I és que des d'alguns sectors animalistes i proteccionistes es critica no tant l'existència dels zoològics i parcs d'animals, entre d'altres, sinó el fet que hi hagi animals en captivitat o semilli-

bertat i les condicions en què creuen que viuen.

D'on venen aquests animals?

En accedir a Molló Park, els visitants s'endinsen en un paratge on tot el que veuen són arbres i animals. En plena natura i en un recorregut que els responsables del parc recomanen fer en unes tres hores, es poden trobar diferents espècies animals: ossos, linxs,

>> Els visitants poden fer un recorregut de tres hores en plena natura. (Foto: MOLLÓ PARK)

>> Els animals de Molló Park, com aquesta llúdriga, viuen en semilibertat. (Foto: MOLLÓ PARK)

llops, àguiles reials, marmotes, genetes, cérvols, porcs senglars i guineus, per exemple. Tots estan en semilibertat i en el seu hàbitat natural.

El parc és una empresa familiar, i Estel Soler, que n'és membre, ens explica les diverses procedències dels animals que hi tenen. Alguns venen d'altres parcs; per exemple, algunes cries que han nascut a zoològics i que a les seves instal·lacions originals no les poden acollir perquè no hi ha lloc; també hi ha animals que han estat en centres de recuperació i per les raons que sigui no sobreviurien a la natura. Una altra qüestió que ens ha de fer pensar és que són «animals que algú ha agafat de la natura i, com que han estat en contacte amb l'ésser humà, no s'hi poden reintroduir», com ens explica l'Estel, que concreta que aquests animals arriben al parc després d'haver estat confiscats pels agents rurals. Finalment, també hi ha «alguns animals que no són salvatges i que procedeixen de criadors».

Baixant de la muntanya a marina, entrem en un món completament diferent quant a forma, però no gaire en el fons. El Butterfly Park d'Empuriabrava és un jardí tropical immens que allotja papallones, tucans, tortugues, lloros i molts altres animals exòtics. La visita

del parc té una durada aproximada d'una hora i mitja, segons, és clar, el temps que cada persona dediqui a observar cada tipus d'animal. Algunes de les curiositats que hi podem trobar són la papallona més gran del món, la papallona atlas (*Attacus atlas*); el colom

Hi ha animals que no es poden reintroduir a la natura perquè no hi sobreviurien, ja que abans no han estat amb la mare perquè, per exemple, els ensenyi a caçar

més gran del món, el goura de Victòria (*Goura victoria*), i els muntjacs, uns fabulosos cérvols asiàtics.

En preguntar per la procedència dels animals a Natàlia Sellés, que hi treballa, ens fa adonar que no són gens diferents dels que hem trobat en altres parcs. «El 90 % dels nostres animals són recollits, especialment ocells, tortugues i iguanes», ens conta, i afegeix que «la gran majoria havien sigut mascotes de particulars que, per un motiu o un altre, han decidit deixar-los al parc». Entre aquests motius, per exemple, hi ha gent que s'ha adonat que no els pot cuidar, algunes herències que els fills o nets de les persones que han mort no volen (aquí la Natàlia remarca que són sobretot lloros), i alguns animals que es comporten d'acord amb les característiques de la seva es-

>> La guineu, juntament amb ossos, linxs o llops, és un dels animals que es poden trobar a Molló Park. (Foto: MOLLÓ PARK)

>> El 90 % dels animals de Butterfly Park són recollits, especialment ocells, tortugues i iguanes. (Foto: BUTTERFLY PARK)

pecie, però que aquest comportament molesta els propietaris. «Els lloros, per exemple, solen agafar una persona o dues de referència, i poden atacar la resta», diu la Natàlia. De vegades també són animals abandonats o que han fugit, i que no tenien cap mena de xip o d'anella, i quan els han trobat, les persones els han portat al parc.

Vida en semilibertat o en captivitat

La Fundació per a l'Assessorament i Acció en Defensa dels Animals (FA-ADA) és una de les entitats que han qüestionat el model que representen no només els zoològics o els parcs d'animals que analitzem en aquest article, sinó el que podríem anomenar, en general, els centres d'animals i l'ús de diferents espècies en activitats per oferir lleure o distracció als visitants.

L'entitat aporta diferents raons per justificar les seves reticències al fet que hi hagi animals que viuen en captivitat o en semilibertat. Algunes d'aquestes raons fan referència a les mateixes condicions de vida dels animals, que consideren que «mai no podran desenvolupar molts comportaments naturals». Altres crítiques parlen des del punt de vista dels visitants, i alerten que «la imatge que obté la mainada

dels animals del zoo tampoc es correspon amb la imatge real de les espècies dins del seu hàbitat natural».

Des de Molló Park atribueixen bona part de les crítiques al desconeixement i al poc interès que desperta la feina que fan tant el seu centre com la resta de centres semblants. L'Estel en posa un exemple: «Hi ha animals que no es poden reintroduir a la natura perquè no hi sobreviurien; si no han pogut estar amb la mare perquè els ensenyi a caçar, no caçaran», diu, i conclou: «Són aquí perquè puguin sobreviure». A Molló Park també els costa, de vegades, fer entendre la seva feina als visitants. L'afirmació es concreta amb un altre exemple: «Tenim una gàbia d'alliberament per a esquiroles, i un cartell que explica que quan ells volen, marxen de la gàbia per tornar a la natura, però tot i això la majoria de visitants es queixen que no en veuen».

La resposta a les crítiques des de Butterfly Park no difereix gaire de les seves. «A les persones que diuen que

aquests animals han d'estar en llibertat, només els podem dir que això és impossible», diuen, i ho expliquen: «Quan un animal ha estat tota la seva vida humanitzat, és impossible que sobrevisqui en llibertat».

«La millor opció per a aquests animals és poder viure en unes instal·lacions com més naturalitzades millor o en semilibertat», opina la Natàlia, que va encara un pas més enllà: «Evidentment, és millor que els animals exòtics estiguin en llibertat, però per a això s'hauria de parar el tràfic il·legal d'espècies i la cria en captivitat per a la venda d'animals de companyia». «Fins que això no canviï fan falta centres per poder tenir aquests animals, perquè puguin viure la millor vida possible», remarca.

Transmissió de valors

Els parcs d'animals, tot i els punts que s'hi poden trobar en contra, disposen del suport del gran públic, i així ho demostra la gran afluència de visitants que registren. Aquest tipus

El Butterfly Park d'Empuriabrava és un jardí tropical immens que allotja papallones, tucans, tortugues, lloros i molts altres animals exòtics

>> El Butterfly Park d'Empuriabrava recrea una selva tropical en un hivernacle de dos mil metres quadrats. (Foto: BUTTERFLY PARK)

>> Les papallones donen nom al Butterfly Park, però només són alguns dels molts animals que acull. (Foto: BUTTERFLY PARK)

La gran afluència de públic infantil fa que aquests parcs siguin plataformes ideals per sensibilitzar l'opinió pública sobre els problemes de les espècies animals i del medi ambient

d'instal·lacions s'han convertit en una destinació o activitat típica per a famílies quan tenen festa, i és que en els dos casos que analitzem concentren les seves visites a l'estiu, la resta de períodes vacacionals o durant els ponts. Segons els gestors, Molló Park rep entre trenta-cinc i quaranta mil visitants a l'any, comptant-hi les visites escolars. A Butterfly Park, l'afluència de famílies i visites particulars se sol concentrar a la temporada d'estiu, de juny a setembre, mentre que d'abril a juny solen tenir moltes visites escolars.

El gran nombre de visites i el pes del públic infantil, sigui en família o amb l'escola, atorguen a aquests parcs un valor addicional: són unes plataformes ideals per sensibilitzar l'opinió pública sobre els problemes de les espècies animals i del medi ambient. Des de Molló Park remarquen que una de les seves grans preocupacions és «poder transmetre a les futures generacions la fragilitat dels ecosistemes naturals i la incidència que l'activitat humana hi té». A Butterfly Park, i motivat sobretot per la seva experiència en adopcions d'animals de particulars que ja no poden o no volen fer-se'n càrrec, també procuren conscienciar les famílies del que suposa tenir un ocell exòtic a casa; de tot el temps, la dedicació i el sacrifici que comporta cuidar-los.

Respecte i responsabilitat

A banda d'aquests parcs d'animals, a les comarques gironines tenim altres opcions per veure o estar en contacte amb animals tota la família. Per veure'n, a Sant Esteve de Guialbes hi ha Naturaprop, una proposta que ens ofereix passar unes hores en un aguait d'ús exclusiu, per veure de ben a la vora els animals que campen pel bosquet de Can Vidal. I si, a més de mirar, volem interactuar amb alguns animals, encara que no siguin salvatges, tenim moltes hípiques i granges que ofereixen visites guiades, tallers i tota mena d'activitats en família.

Per triar, doncs, no ens falten opcions, només cal que en el moment que ho fem mirem pel benestar dels animals i ens assegurem tant com puguem que triem propostes que ens permetin aprendre i divertir-nos amb respecte i la màxima responsabilitat possible per la fauna que tots volem protegir.